

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства соціальної політики України
до проекту Закону України „Про внесення змін до пункту 8 Прикінцевих
положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік”
щодо забезпечення індексації пенсійних виплат”

ініціатори законопроекту – народні депутати України Тимошенко Ю. В. та інші
реєстраційний номер 8382 від 25 січня 2023 р.

(перше читання)

1. Законопроект не підтримується.

2. Законопроектом пропонується, зокрема, вилучити із Прикінцевих положень Закону України „Про Державний бюджет України на 2023 рік” норму стосовно проведення перерахунків виплат, пов’язаних із пенсійним та соціальним страхуванням, відповідно до частин другою та четвертої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” у порядку, на умовах та у строки, що визначені Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до підпункту 2 пункту 22 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення” Бюджетного кодексу України в умовах воєнного стану Кабінет Міністрів України може приймати рішення, зокрема, щодо порядку застосування і розмірів державних соціальних стандартів та гарантій виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів та фондів загальнообов’язкового державного соціального і пенсійного страхування.

Разом з тим Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) у своєму Рішенні від 15 жовтня 2013 року у справі „Савіцкас та інші проти Литви” зазначив: „Вислів „коли економічна і фінансова ситуація в державі значно погіршується”, що міститься в пункті 3 статті 11 Закону про суди, повинен бути витлумачений так, що у зв’язку з фундаментальними змінами економічної та фінансової ситуації в державі через особливі обставини (економічна криза, стихійні лиха тощо) в державі виникає надзвичайно складна економічна і фінансова ситуація. У такому разі з об’єктивних причин може бути нестача ресурсів для здійснення функцій держави та задоволення суспільних потреб, у тому числі гарантування матеріально-фінансових потреб судів.

За таких обставин законодавець може змінити правове регулювання, що встановлює рівень заробітної плати для різних осіб, і ввести правове регулювання по заробітній платі, яка є менш сприятливою, якщо це необхідно для забезпечення життєво важливих інтересів суспільства і держави, а також захисту інших конституційних цінностей. Проте навіть у такому разі законодавець повинен підтримувати баланс між правами і законними інтересами тих осіб, до яких застосовуються менш сприятливі законодавчі акти, й інтересами суспільства та держави, тобто влада повинна звернути увагу на вимоги принципу пропорційності.”

Аналогічні правові позиції ЄСПЛ висловлював у рішеннях від 09 жовтня

30
102301107051
08002

1979 року у справі „Ейрі проти Ірландії” та від 12 жовтня 2004 року у справі „Кйартан Асмундсон проти Ісландії”, згідно з якими реалізація соціальних та економічних прав здебільшого залежить від ситуації, особливо фінансової, яка склалася в державі.

Проведення у 2023 році згідно із законодавчими нормами індексації пенсійних та соціальних виплат, автоматичного перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам потребуватиме додаткових асигнувань з Державного бюджету України.

Водночас повідомляємо, що Міністерство соціальної політики разом із Пенсійним фондом України опрацьовує питання індексації пенсії з 1 березня поточного року із застосуванням коефіцієнта збільшення, що визначається відповідно до частини другої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, у межах бюджету Пенсійного фонду України.

З урахуванням строків збору та формування інформації, що використовується для розрахунку показника середньої заробітної плати, фактичний показник середньої заробітної плати за 2022 рік буде розраховано до 25 лютого 2023 року. Прогнозний коефіцієнт збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, у 2023 році становить 1,20.

Також Мінсоцполітики опрацьовує питання проведення автоматичного перерахунку пенсій працюючим пенсіонерам з 1 квітня поточного року.

Міністр

Оксана ЖОЛНОВИЧ

_____ 2023 р.

